

Vanhusten palveluasumisen kriteerit Leppävirran kunnassa 1.7.2016 alkaen

VANHUSTEN ASUMISEN PALVELUT

Ensisijaisesti Leppävirtalaisille ikäihmisille tarjotaan **vuokra-asuntoja** kunnan alueilta. Asunnot on tarkoitettu pääsääntöisesti kotihoidon palveluja tarvitseville.

Palveluasuminen tarkoittaa asumismuotoa, jossa asiakkaalle järjestetään hänelle hoito- ja palvelusuunnitelmassa määritellyjä palveluja päivä- ja ilta-aikaan. Leppävirralla tätä asumismuotoa edustaa Savonkadun ryhmäasunnot.

Tehostettu palveluasuminen tarkoittaa asumista vuokrasuhteessa asumisyksikössä 1-2 hengen huoneessa. Leppävirralla näitä edustavat **Herrankukkaro, Virrankoti ja Riihikoti**. Näissä asumispalveluissa asiakkaalla on jatkuva hoidon ja huolenpidon tarve ja asiakkaan selviytyminen edellyttää ympärivuorokautista valvontaa. Tehostetun palveluasumisen palvelukokonaisuus koostuu asiakkaan kokonaisvaltaisen hoivan- ja huolenpidon suunnittelusta perushoitoinen, sen koordinoinnista sekä toteutuksesta. Asiakkaan ja hänen läheisten/omaisten tarvitsemasta ohjauksesta ja neuvonnasta sekä erilaisten tukipalvelujen muodostamasta palvelukokonaisuudesta. Erilaiset tapahtumat (konsertit, hartaudet, vierailut jne.) tuovat osaltaan sisältöä asiakkaiden elämään.

Tavoitteena tehostetussa palveluasumisessa on, että asiakas voisi jatkaa elämäänsä mahdollisimman samankaltaisena, kuin aiemmin omassa kodissaan. Asiakkaan toimintakyky pyritään pitämään ennallaan tai sitä yritetään vahvistaa erilaisilla kuntouttavilla elementeillä.

Tehostettu palveluasuminen tulee yleensä asumismuodoksi sen jälkeen, kun asiakas ei enää pärjää kotona laaja-alaisten kotihoidon palvelujen turvin, omaishoitajuus ei enää toimi tai asiakkaan toimintakyky on alentunut fyysisistä, psyykkisistä, sosiaalisista tai kognitiivisista syistä siten, että avun tarve on ympärivuorokautista ja henkilökuntaa tarvitaan 24 h/vrk ja nykyisen asumismuodon kaikki mahdolliset tukimuodot on kartoitettu ja arvioitu.

Hakemusvaiheessa asiakas voi ilmaista toiveensa tiettyyn hoitopaikkaan, mutta arviointivaiheessa (SAS työryhmä) tarkastellaan Leppävirran asumispalveluyksiköissä olevat vapaat paikat ja aina toivetta tiettyyn hoitopaikkaan ei voida järjestää. Asiakkaan kieltäytyessä tarjotusta asumispalvelupaikasta, asia haetun palvelun osalta raukeaa. Tällaisessa tilanteessa asiakkaan tulee hakea palvelua uudelleen joko suullisesti tai kirjallisesti. Kieltäytymisestä ja siitä seuranneesta asian raukeamisesta tehdään asiakirjamerkinnot sekä lähetetään asiakkaalle kirjallinen päätös.

Palveluasumisessa saattaa syntyä tilanteita, että asiakas täyttää palveluasumisen myöntämisen kriteerit, mutta sillä hetkellä ei ole paikkaa vapaana, eikä ole varmuutta, että paikka voidaan osoittaa kolmen kuukauden kuluessa. Tässä vaiheessa tehdään kielteinen päätös, joka perustellaan. Asiakasta informoidaan tilanteesta ja kerrotaan, että tilannetta seurataan ja kun palveluasumispaikka voidaan osoittaa, tehdään myönteinen päätös. Tätä ennen sovitaan hakemuksen uusimisesta suullisesti tai kirjallisesti.

SAS (selvitä, arvioi, sijoita)-työryhmä tekee esityksen asiakkaalle sopivasta yksiköstä joko asumispalveluun tai laitoshiitoon. Asumispalvelujen osalta päätökset tekee hoivapalvelujohtaja sekä pitkäaikaisen

laitoshoidon osalta lääkäri. Asiakkaalla tai hänen edustajallaan on **seitsemän päivää** aikaa ilmoittaa ottavansa myönnetty paikka vastaan.

Uuden kotikuntalain perusteella asiakas voi hakea asumispalvelua haluamastaan kunnasta. Toisesta kunnasta tulevaan palvelun hakijaan suhtaudutaan kuten kunnan muihinkin vastaavan palvelun hakijoihin.

Lyhytaikainen hoito

Lyhytaikaisella hoidolla tarkoitetaan lyhyttä sovittua jaksoa ympärivuorokautisen hoivan (tehostettu palveluasuminen tai laitoshoido) yksikössä. Se voi olla myös säännöllistä toistuvaa nk. intervallihoidoa. Lyhytaikaishoidon tarkoituksena on tukea kotona selviytymistä ja siirtää pitkäaikaisen hoidon tarvetta. Lyhytaikaishoitoa käytetään muun muassa asiakkaan kotihoidon tukemiseen, omaishoitajan lakisääteisiin vapaapäiviin ja lomiin, omaisen/läheisen hoitovastuun keventämiseen sekä kuntoutumiseen tai toipilasvaiheeseen akuutin sairauden jälkeen.

PALVELUASUMISEEN PÄÄSYN KRITEERIT:

Savonkadun ryhmäasunnot, palveluasuminen (ei jatkuvaa hoitohenkilökunnan läsnäoloa)

Asiakkaan toimintakyky on alentunut. Hän tarvitsee seurantaa, ohjausta tai apua useita kertoja päivässä. Avuntarve voi liittyä muun muassa hygienian hoitoon, lääkehuoltoon tai ruokailun järjestämiseen. Asiakas liikkuu itsenäisesti tai avun turvin. Hän tarvitsee hoitohenkilökunnan ohjausta, motivointia ja kannustusta omien voimavarojensa käyttöön. Psykkisesti sairaalla tai muistisairaalla voi olla hallittavissa olevia käytösoireita. Asiakkaan sosiaalisen tuen tarve on runsasta ja sosiaalinen elinpiiri on kaventunut.

Avun tarve päivittäisissä toiminnoissa on runsasta ja asiakas tarvitsee tukipalveluita. Asiakas selviää liikkua pääsääntöisesti itsenäisesti sekä hoitotoimissa ja siirtymisissä yhden hoitajan avustamana. Öiseen aikaan avuksi riittää yöpartio toiminta. Sijoituksissa huomioidaan asiakkaan kokonaistilanne.

Viitteellinen Rava-arvo on yli 2. Sijoituksissa huomioidaan asiakkaan kokonaistilanne.

Herrankukkaro, Riihikoti sekä Virrankoti (tehostettu palveluasuminen, hoitohenkilökunta läsnä 24 h/vrk)

Asiakkaan toimintakyky on merkittävästi alentunut. Asiakas tarvitsee runsaasti apua muun muassa ruokailussa, hygienian hoidossa, lääkehuollossa sekä muissa päivittäisissä toiminnoissaan. Avun tarve on ympärivuorokautista ja apua ei voida taata muissa asumismuodoissa hoitajan ja teknologian turvin. Asiakas voi liikkua itsenäisesti, apuvälineen turvin tai 1-2 hoitajan avustamana. Asiakas voi olla myös vuoteeseen hoidettava tai hän voi olla saattohoitotilanteessa. Psykkisesti sairaalla voi olla harhoja, käytösoireita tai lähtemistäipumusta, johon hän tarvitsee ympärivuorokautista valvontaa sekä tarvittavaa ohjausta. Asiakas ei pysty ilmaisemaan itseään sanallisesti tai kommunikoidaan. Sijoituksissa huomioidaan eri hoitoyksiköiden huonerakenteet, jotka poikkeavat toisistaan.

Viitteellinen Rava-arvo on yli 3,0. Sijoituksessa huomioidaan asiakkaan kokonaistilanne.

Kokonaistilanne muodostuu esimerkiksi seuraavanlaisista tekijöistä:

Asiakkaan tai häntä edustavan henkilön oma näkemys tai toive
Fyysinen ja psyykinen toimintakyky
Terveystila
Hoitoisuus
Kognition taso
Haasteellinen käytös (esim. aggressiivisuus tai levottomuus)
Hoitavan omaisen uupumus tai sen uhka
Yksinäisyys/turvattomuus

Olemassa olevat palvelut ja apuvälineet

Asumispalvelujen myöntämisperusteita eivät ole

Asunnon epätarkoituksenomaisuus

Asiakkaan taloudellinen tilanne

Tarkoituksenmukaisista palveluista tai apuvälineiden käytöstä kieltäytyminen

Turvallisuuden vaarantuminen toisen henkilön käytöksen vuoksi

Korkea ikä ilman toimintakyvyn vajavuuksia

Asiakkaan/omaisten epärealistiset toiveet tai toiminta asiakkaan asumisratkaisussa (esimerkiksi asunnon irtisanominen) eivät ohita asetettuja kriteerejä

Tilapäinen toimintakyvyn alentuma

Kuntoutuksen/hoidon keskeneräisyys

Mikäli sijoittamisen kriteereitä ei ole riittävästi, on hoito- ja palvelusuunnitelman päivitys ensisijainen toimenpide muun muassa avopalveluiden järjestämiseksi tai tarvittavien asioiden korjaamiseksi.

Liite 4 toimintakykymittarit.

Liite 5 palveluasumisen kriteerit –taulukkomuodossa.